

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conversio Magni Avgvstini, Postea Hypponensis Antistitis Maximi

Werner, Ignaz

Lincii, M DC XCII.

§. I. Peccati gravitas ex ipso peccati onere, ac pondere gravißimo
desumitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70025](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70025)

§. I.

Peccati gravitas ex ipso peccati onere, ac pondere gravissimo desumitur.

Siste tandem aliquando cursum petulantis Sævi infelix peccator! blandè furenti ne fide æquori; aget in præceps scopulos, & fyrtes, scyllas, charybdes, irrevocabilem inque ruinam æternitatis: compone cæcos concupiscentis animi impetus, contrahe vela, anchoras explica, tolle remigia, time naufragium: hinc perijsse; est æternum interijsse. Dic aliquando satis (a) ambulavimus vias difficiles, lassati sumus in vijs iniquitatis;) ne te (b) novissima deducant in interitum. Cave! instat ruina; satis sit portâsse jugum intolerabile peccatorum, onus gravissimum iniquitatis, priusquam demergaris in profundum, en ut (c) peccata tua sicut onus grave gravata sunt super te, en iniquitates tuæ adeo supergressæ sunt caput tuum, ut infixus velut in limo profundi) ultrò nec in te supersit substantia gratiæ, nec similitudo imaginis, ad quam conditus es, sed comparatus sis jumentis insipientibus, quæ computrescunt in stercore suo.

Ove-

(a) Sap. 5. (b) Prov. 14. (c) Psal. 37.

O verè jugum tuum, jugum intolerabile, & nus, onus grave, à quo neque pax in membris sed turbatio in ipsis ossibus, donec detrahèris inferni novissima; siste ergo, siste gradum (respice à vijs impiorum pessimis,) dic tandem animæ tuæ, (ut requiescat spiritus à laboribus suis) recede, dum tempus est, & jugum hoc deferre, quia (cùm senueris non recedes ab eo) abjice hanc servitutem pessimam miserabilem (servus peccati, & dic; satis portavimus pondus & æstum) non quidem diei gratiæ, & splendoris bonorum operum cum filiis lucis, sed nocturnum, secundum vias cæcæ concupiscentiæ inter filios tenebrarum, ô infelix peccator! iterum dico siste gradum, (a) Et abjice hæc onera peccatorum, si vis pertingere ad requiem futurorum quæ enim sunt graviora in hac vita onera, quam peccata nostra, si hæc ultrò portaveris, ibi requiem non habebis: exonera igitur mentem tuam, rejice omnia, quibus conscientia gravatur, & premitur, ut leviolem te sæculi hujus transperiat consumatio, ne oneratus peccatis fugere non possis, cùm ingruet repentinus tanquam tempestas valida, interitus tuus:) Et quò fiat peccator tam infami, ac intolerabili gravatus

(a) S. Ambros. in Psal.

tus onere? quod Propheta optimè (a) talentum plumbi, & massam plumbeam nominavit: (b) Neque enim ullum gravius est onus, quàm peccatorum sarcina, & pondus flagitiorum quod animam deprimit, & curavit, ut se erigere non possit:) & quod gravius illo sit pondere, quòd ipsos etiam ingentes cœlorum orbés etsi ænei sint aut solidi quasi ære fusi gravitate sua perumpit; Intuere ô peccator! quid pulcherriam illam creaturam supremum Angelorum spiritum; (cui sapientia, decor, & pulchritudo ornamentum erat, cui operimentum omnis lapis pretiosus,) quem Creator, & natura exexerant, super omnem tunc creaturam; qui agilitatis quantæ fuerit satis vanæ illius prætensiones declarant, quando veluti aquilæ instructus alis dicere non dubitabat, (c) ascendam & supra astra Dei exaltabo solium meum:) Verùm vix momentaneâ cogitatione aggravatus peccato, ô quàm diversus ab illo, quàm sibi dissimilis miserandum Cœlo excidit in infernum: (d) Quomodo cecidisti? plangit eum Propheta; de cœlo lucifer, qui manè oriebaris corruisti in terram, qui dicebas ascendam super altitudinem nubium:) veruntamen cave peccati molem: nam

(a) Zachar. 5. (b) S. Ambros. l. 5, Epist. 8. (c) Is. 14. (d) Ibid.

nam detrahêris ad inferni novissima, ô ve ô pe
 plumbeum peccati onus & gravitatem, (a) re ja
 que quidquam peccato gravius, atque oner Abi
 fuis est, quippe, quod ad ima inferni eos, qui stan
 cæperit, deturbat,) Verùm necdum hinc scilicet :
 liquet peccati pondus, sed ex velocitate, quâ (a)
 postatas Angelos præcipitavit, desumi poterit : si
 si Astrologis fides est : tunc immensa prostant
 chalybe, & plumbo formata moles è cœlo est h
 pyreo in terram decidua (licet gravissima sit scel
 non modò plurium mensium, sed annorum terr
 tiam spatia, donec terram pertingeret, lapsu su sion
 expleret ; atque vel ex hoc ipso quantum mo
 peccati pondus, quæ moles, concludite, vix sorp
 nim peccati jugo se submerserat prævaricatio mis
 Angelus ; vix in stateram iniquitatis appensus
 est : tanto depressus est pondere, ut in momen di si
 to, in ictu oculi in infernum usque descenderit mo
 (Vidi, ait Dominus, satanam tanquam fulgur cata
 cadentem de cœlo. O sanè peccati pondus quâ
 ve ! ô gravitatē intolerabilem ! (b) Cœli ingen imp
 tia illa corpora solem, lunam, & stellas præter qua
 suamet vastitatem non solùm ferunt, sed ven
 circumferunt absque ruinae periculo & unicuiq der
 peccatum ferre nequeunt :) Non mirare jam dur
 ô pecc

(a) Isidor. l. 3. Epist. 33. (b) Tertullianus.

ō ve ō peccator ! quod terra peccati fatiscens ponde-
 (a) re jam olim peccatores illos Core, Dathan, &
 Abiron cum asseclis suis totamque eorum sub-
 stantiam absorbens peccati ponderi succubue-
 rit : firmissimo veluti contestata argumento,
 (a) se grandia hæc peccatorum onera non spon-
 te suâ ferre, clam sustinet, sed singularem susten-
 tantis omnipotentia esse misericordiam :) visa
 est hoc ipsum minari ; & contestari, quando ob
 scelus omnium immanissimum in ipsum cœli
 terraque Dominum commissum petrarum scis-
 sione, & montis Calvaria trepidatione, terræq;
 motu ostendit se omnia cum sceleribus illis ab-
 sorpturam fuisse, & in profundum Tartari trans-
 missuram, si sibi permessa fuisset, & nisi jam Chri-
 stus, vel verus Agnus DEI, omnia peccata mun-
 di sub se tulisset, non ad vindicandum, sed ad
 morti illa trudendum, alioqui terram ferre pec-
 cata, & non succumbere tam admirandum est ;
 quàm, si arcem vel civitatem scaphæ chartaceæ
 impositam. Oceanum illasè trajicere videas ;
 quæ aliàs ipsa per se sine pondere statim minimo
 vento agitata, aut undula aquæ conspersa subsi-
 deret. Quod ipsum velut in typo nobis spectan-
 dum jam olim in navigante Tharsim versus re-
 luctan-

I

luctan-

(a) Philo in hunc locum.

luctante præcepto Domini Jonâ ipse sacer
 nista exhibuit: (a) Ecce vix peccati mole
 ratur navigium, vix præceptum Domini tra
 grediens conscendit Jonas, & illico ventor
 flatu laceffitum fremit mare, sollicitique g
 tis præruptorum montium canis volumin
 repugnantium littorum spumantia ora
 tundens minatur per momenta naufragi
 procellæ crebrescentes insaniunt, horrend
 sibilant funes, gemunt cedentibus velis ant
 retonsa undique, iter non invenit prora, tre
 dant nautæ, festinant jacturâ vasorum navem
 vare ponderibus, sed incassum, nimirum P
 phetæ pondere premebatur; sed nunquid p
 omni onere unus prægravaverit navim exha
 stus corpore & ad prædicandam poenitentiam
 eamque persuadendam idoneus ab ipso Deo
 lectus & destinatus homo? (b) nunquid non
 cœli vehementiâ, & tempestate omnes alia
 ves secundo vento cursum tenebant, in hanc
 nam tempestas maris fluctibus incumbibat,
 de hæc Dei vindicta, quâ justa Nemese hæc p
 cella commota est: nisi quia plus ponderis
 bebat solum Jonæ peccatum, quàm alia omnia
 quæ navis portabat! apud se periculi sarcina
 retur

(a) S. Zeno serm. de Jona. (b) Chrysostr. de Jona,

retinebant, & magis magisque Prophetæ corpore gravabantur, non corporis magnitudine, sed peccati, (a) nihil enim æquè, grave & onerosum invenies, quàm peccatum, ideoque Zacharias plumbo illud figuravit:) plumbi hujus gravitatem, & sensit, & luit Pharaon cum Ægyptijs suis: (b) quando submersi sunt quasi plumbum in aquis vehementibus:) transit mare rubrum Moyses cum universo Dei populo, & ne pedem madefacit, imò instar propugnaculorum assurgunt fluctus aquei, & levitatem induti quasi defenariæ alæ sese erigunt, & expandunt; sed transit & peccator Pharaon cum obstinato contra mandatum Domini populo Ægyptio, & ecce in naturalem suam redeunt gravitatem undæ, totumque exercitum unà submergunt: sc. (c) Peccatores graves sunt, Sancti autem leves: quia ambulant super aquas, Dominus & Salvator noster super aquas ambulavit, ipse enim est, qui verè peccatum nescivit: ambulavit & Discipulus ejus Petrus, licet paululum trepidaverit, non enim tantus erat, ac talis, qui nihil omninò de spiritu plumbi, id est, peccati intra se haberet admixtum;) si: nihil æquè grave ac onerosum invenies, quàm peccatum, hæc terram gravitate

I 2

(a) Theodoretus super hunc locum. (b) Exodi. 15. (c) Origenes in hunc locum,

tate dividit, facitque fatiscere, hæc cœlum per
 rumpit, facitque instar fulguris hoc grave onus
 extrudere, hæc maria tempestuosas commove
 in tempestates, facitque extremas ruinas, & nau
 fragia minitari. Rem sanè admirandam D. Marti
 hæus memorat: navigante cum discipulis Do
 mino tum altuosum mare suæ obligationis fi
 immemor; (& ecce etiam præsentem Domini
 motus magnus factus est in mari ut navicula o
 periretur fluctibus:) ergone immemor creatu
 ra in tuum rebellis consurges Creatorem?
 non verebère præsentiam Sanctorum, saltem
 præsentiam adora Sancti Sanctorum, si non ho
 noras corpora, quæ vehis Apostolorum, saltem
 corpus tibi curæ sit, quòd portas Domini Apo
 stolorum. Sed ecce motus magnus factus est
 in mari, & quidem præsentem Domino, dormi
 ente quidem oculis, sed vigili oculo benè o
 mnia advertente, cur ergo Dominus non impe
 diebat malum hoc, quod ipso sciente ingruer
 bat, an oblitus est chari sui discipuli tunc utique
 præsentis, (quem tamen diligebat Jesus?) An
 Simonis, quem petram, & fundamentum nova
 suæ erigendæ Ecclesiæ designavit? sed periculi
 tari eos Dominus voluit, non naufragari, ut
 quam periculosum sit pondus illud, quod inter

se su
 agn
 con
 [a]
 das
 huj
 cto
 tol
 fa
 qua
 que
 ind
 did
 mi
 inf
 ciu
 scil
 inf
 bile
 me
 qu
 cur
 dul
 imp
 cin
 (a)
 (c)

se sustinebant, & secum deferebant, vel ex hoc agnoscerent, (quòd se armet omnis creatura contra insensatas) hujus ponderis amatores: [a] erat quippe ibi Petrus, sed erat pariter & Judas; Quamvis illius fides fundaret naviculam, hujus tamen perfidia eam turbabat, unius delicto cunctorum merita quatiuntur;) adeo intolerabile pondus peccatum est, ut illud universa creatura aversetur, suosque extra limites quàm perniciosissimè perturbare conetur; unde quod scriptura (b) Divitem illum peccatorem indutum purpura, & epulantem quotidie splendè in inferno sepultum, antequam venisse meminert: mortuus est dives, & sepultus est in inferno, quia peccatorum pondere pressus velocius descenderat, quàm ut venisse diceretur: scil. ducunt in bonos dies suos, & in puncto ad inferna descendunt:) O verè pondus abominabile, & onus periculosum peccatorum, & tamen, quod pessimum est, (c) Quam multi sunt, qui durissimum & amarissimum peccati jugum cum multis laboribus volunt ferre, & Christi dulce & onus ejus leve dissimulant humeris suis imponere, malunt sub multis peccatis, sub sarcina gravi succumbere, quàm jugum Christi,

I 3

quod

(a) S. Ambr, ferm. 62. (b) S. Aug. ser. 15, de verbis Domini,

(c) S. Aug. ferm. 111. de tempore,

quod eos potest in coelum levare, suscipere. Licet etiam amantissimis vitæ æternæ verbis invitentur à Domino illis inclamante, venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos, tollite jugum meum, rejecto pondere peccatorum, (a) super vos; jugum enim meum suave est, & onus leve.

Verum unum adhuc superest ô peccator dum tantum vides & detestabile peccati pondus; quod omnis horret sustinere creatura longanimum in te Conditoris mirare misericordiam, & tuam agnosce ingratitudinem: illum mirare clementiam, quòd in te coelum fulmine non evibrârit, quòd terra non absorpsêrit, quòd undæ non submerferint, quòd aër vitæ respirantem non negârit, & tuam detestare ingratitudinem quòd tanti beneficij immemor peccare non destiteris. (b) Verum hæc humanæ mentis est cæcitas, hæc tenebræ, ut ipsa nobis gratiarum miracula assiduitate vilescant:) quis est, qui consideret solis beneficium, ita cursum tenentis, dies, ac noctes mutuas incessanter vires conferentis. Quis fluxum, & refluxum maris? quis continuum fluminum cursum sine defectu? quis pluviam, nivem, grandinem, ventum, segetem

(a) Matth. II. (b) Chrylost.

tem, flores, gramina, & id genus infinita propè
 animata, & inanimata pro dignitate miretur,
 quorum tamen ne minimam quidem partem
 dignè omni Philosophia nostra consequimur,
 imò si omni vitæ tempore super minimo aliquo
 puncto desudaremus latens naturæ secretum
 non possemus eruere. Ostendat quis perspicacis-
 simus etiam, & exponat artificium cerebri,
 membrorumque acari excutiat industriam apis
 aut formicæ solertiam, oculi fabricam, & usum,
 & tamen hæc & tanta liberalissima naturæ, Con-
 ditorisque miracula velut in pulvere relicta ne-
 gligimus, & non est, qui recogitet, & si hæc, quæ
 quotidiana nobiscum sunt, nostrisque sensibus
 familiaria tam neglectim omittimus, quomodo
 ad ea, quæ ipsum longè excedunt naturæ ordi-
 nem nobisque invisibilia, soloque fidei lumine
 præstant supernaturalium donorum charismata
 dignè pensabimus, adeo prima peccati nocte
 contracta cæcitas, omne eripit nobis lumen su-
 pernæ gratiæ, ut peccatorum defessi pondere
 propè insensibiles efficiamur, juxta illud: (a) Pec-
 cator cum in profundum venerit, contemnet;) &
 horrendissimum peccatorum pondus depri-
 mens omnem sensum recta cogitantem: quod

I 4

nec

(a) Prov. 18.

nec coelum, nec terra ferre potuit, nos insipienter circumferre non aversemur.

§. II.

Affectus Divi Augustini detestantis, grave peccatorum onus, & pondus, quod suos sequatur usque in inferni novissima deprimat.

(a) **O** Domine, iniquitates meae supergressae sunt caput meum, & sicut onus gravatae sunt super me & nisi tu, cui proprium est misereri semper & parcere dexteram tuam Majestatis supponas, mergi cogor miserabiliter in profundum. Attende, Domine Deus, & respice de, quoniam sanctus, & ecce insultat adversus me inimicus meus, dicens, Deus dereliquit eum, persequatur, & comprehendam eum, quia non est, qui eripiat. Et tu Domine usque quo? Convertere, eripe animam meam, salvum me fac propter misericordiam tuam. Misere filii tuum quem in dolore non modico peperisti, & non attendere malum meum, ut obliviscaris bonum tuum.

(b) Tu Domine non vis mortem peccatorum, nec letaris in perditione morientium, im-

(a) D. Aug. cap. 39. Med. (b) cap. 39. ibid.